

Handläggare
Marita Johansson
Telefon: 08-508 35 562

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 17 april 2018

Ärende 10

Yttrande över projektrapport nr 2/2018 ”Stadens mottagande av nyanlända”

Revisionsrapport från Stadsrevisionen, dnr 3.1.3-111/2017

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över projektrapporten.

Arjun Bakshi
Arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson-Bech
utvecklingschef

Sammanfattning

Stadsrevisionens har granskat om stadens mottagande av nyanlända sker utifrån lagkrav och stadens budget. Granskningen omfattar mottagande av vuxna nyanlända med uppehållstillstånd samt mottagandet av nyanlända elever inom gymnasieskolan

Stadsrevisionens sammanfattande bedömning är att stadens mottagande av nyanlända i huvudsak sker utifrån lagkrav och stadens budget och att det sker en samverkan mellan stadens nämnder kring mottagandet.

Granskningen visar också att samordningsansvaret som tidigare varit formellt otydligt mellan kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden tydliggjorts i budget för 2018

Revisionskontorets bedömer att en övergripande uppföljning och utvärdering av stadens mottagande av nyanlända behöver utvecklas för att säkerställa att insatser till målgruppen ger förväntat resultat.

Granskningens iakttagelser och bedömningar föranleder inga rekommendationer till arbetsmarknadsnämnden.

Arbetsmarknadsnämnden delar uppfattningen att en övergripande uppföljning och utvärdering av mottagandet skulle ge en mer samlad bild av stadens insatser för nyanlända. Nämnden har i övrigt inga särskilda synpunkter utan anser att rapporten väl speglar arbetet och ansvarsfördelningen i staden.

Bakgrund

Stadsrevisionen har granskat om stadens mottagande av nyanlända sker utifrån lagkrav och stadens budget. Utöver arbetsmarknadsnämnden omfattar granskningen kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden, Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) samt stadsdelsnämnderna Skärholmen och Södermalm. Granskningen har genomförts genom intervjuer och studier av relevant dokumentation.

Ärendet

Stadsrevisionen har remitterat revisionsrapport (nr 2/2018) *Stadens mottagande av nyanlända* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Granskningen omfattar stadens mottagning av vuxna nyanlända med uppehållstillstånd samt mottagandet av nyanlända elever inom gymnasieskolan. Asylsökande och ensamkommande barn liksom resursfördelningen som avser mottagande av nyanlända omfattas inte av granskningen.

Stadsrevisionen bedömer att mottagandet av nyanlända i huvudsak sker utifrån lagstiftningens krav och stadens budget.

Stadsrevisionen konstaterar att staden inte har någon samlad strategi för mottagandet av nyanlända eller samlade riktlinjer för arbetet. Vision 2040 och stadens budget anger istället inriktningen för stadens mottagande och arbetet med nyanlända. Staden har riktlinjer för arbetet inom ramen för nämndernas kärnverksamheter.

Granskningen visar att staden har genomfört ett utvecklingsarbete med mottagande av nyanlända. Det har genomförts olika former av översyner av stadens samlade mottagande av nyanlända. Flera av de rekommendationer som lyfts fram finns med som aktiviteter i budget.

Stadens indikator för arbetet med nyanlända avser *Antal anvisade bostäder till nyanlända*. Några ytterligare uppföljningsbara mål eller indikatorer har inte tagits fram av kommunfullmäktige. Uppföljningen av mottagandet av nyanlända sker istället i respektive styrelse/nämnds/stiftelses tertialrapportering och

verksamhetsberättelse. Socialnämnden har tagit fram en egen nämndindikator och följer upp *andel hushåll av samtliga nyanlända som anvisats till Stockholm och som har/haft kontakt med Intro Stockholm som fått bostad*. Enligt budget 2018 ska arbetsmarknadsnämnden utarbeta lämpliga mål och indikatorer för nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Revisionskontorets bedömning är att en övergripande uppföljning och utvärdering av stadens mottagande av nyanlända behöver utvecklas för att säkerställa att insatser till målgruppen ger förväntat resultat. En välfungerande mottagning och etablering samt förmåga att anpassa insatser till nyanländas behov är angeläget de kommande åren för att minska risken för utanförskap, både på kort och på lång sikt.

Granskningen visar att samordningsansvaret har varit formellt otydligt mellan kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden men har förtydligats i budget 2018.

Ansvaret för stadens arbete med nyanlända är fördelat på flera av stadens nämnder, bolag och stiftelse:

Stadsrevisionen har i sin granskning gjort en genomgång av ansvarsfördelningen i staden vad gäller nyanlända.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att stadens mottagande av nyanlända består av hållbara lösningar på kort och lång sikt. Styrelsen ska även tydliggöra roller och ansvar och strategiskt utveckla stadens arbete med integrations- och flyktingfrågor. Kommunstyrelsen har samordningsansvaret för bostäder till kommunanvisade nyanlända som innebär att samordna arbetet mellan stadens nämnder och bolag och genomför kommunikationsinsatser om bostadsförsörjningen till allmänheten.

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för vuxenutbildning, samhällsorientering kommunövergripande arbetsmarknadsfrågor och för stadens samlade arbetsmarknadsinsatser. Därutöver ansvarar nämnden för samordningen av stadens gemensamma mottagande av nyanlända. Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder utveckla stadens arbete genom omvärldsbevakning, kunskapsspridning samt utveckling och uppföljning av statistik.

Under 2018 ska arbetsmarknadsnämnden i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla och implementera former för det sociala stödet till nyanlända. Stödet ska erbjudas

under två år. Arbetsmarknadsnämnden har det samordnande uppdraget.

Arbetsmarknadsnämnden har också påbörjat ett arbete för att erbjuda särskilda utbildningar inom svenska för invandrare (Sfi) för de som inte kommit så långt i sin språkutveckling. Information om folkhögskola ges till individer över 20 år via Vuxenutbildningscentrum inom arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsnämnden har tillsammans med utbildningsnämnden utvecklat möjligheterna för fortsatta studier på Komvux och folkhögskola. Ett utvecklingsarbete har påbörjats mellan nämnderna för att skapa enklare övergångar bl.a. genom att utveckla resursteam som ska ge ungdomarna stöd vid övergången till Komvux eller folkhögskola.

Arbetsmarknadsnämnden har tecknat en samverkansöverenskommelse med Arbetsförmedlingen om Delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA) som syftar till att främja samverkan för unga och nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsförvaltningen och Arbetsförmedlingen har också tecknat en lokal överenskommelse (LÖK) om samverkan.

Socialnämnden inrättar och driver tillfälliga boendeplatser i väntan på mer långsiktiga boenden och hanterar in- och uthyrning av privata bostäder. Nämnden ansvarar också, genom Intro Stockholm, för det initiala mottagandet av kommunanvisade nyanlända. erbjuder stöd i samband med bosättning, prövar rätten till ekonomiskt bistånd i avvaktan på etableringsersättning från Arbetsförmedlingen samt driver ett projekt för utveckling av kvotmottagandet.

Utbildningsnämnden ansvarar för mottagandet av nyanlända elever till grundskolan och gymnasiet i samverkan med alla stadens skolor. Nämnden har också ansvar att samarbeta med arbetsmarknadsnämnden att utveckla möjligheten för nyanlända och ensamkommande gymnasieelever att fortsätta studier på Komvux eller folkhögskola.

Stadsdelsförvaltningarna prövar rätten till ekonomiskt bistånd och annat bistånd i enlighet med socialtjänstlagen och för att utreda andra behov samt ansvarar för förskoleverksamheten

Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) bistår tillsammans med socialnämnden med genomgångsbostäder och ansvarar för driften för dessa.

Utifrån sin granskning lämnar Stadsrevisionen följande rekommendationer:

Kommunstyrelsen: Utveckla en övergripande uppföljning och utvärdering av resultatet kring arbetet med stadens mottagning och etablering av nyanlända.

Socialnämnden Skapa en skriftlig rutin som säkerställer överlämningarna av ärenden mellan Intro Stockholm och samtliga stadsdelsnämnder.

Södermalms stadsdelsnämnd Skapa en skriftlig rutin som säkerställer överlämningarna av ärenden mellan Intro Stockholm och stadsdelsnämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utveckling- och utredningsstaben

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Under de senaste åren har antalet mottagna nyanlända med uppehållstillstånd som tagits emot i staden ökat. Flera lag- och regelförändringar har införts under senare år som en följd av det ökade flyktingmottagandet vilket i sin tur medfört nya utmaningar och ändrade förutsättningar för kommunerna. Stadens alla nämnder har fått ett ökat ansvar, enskilt och eller i samverkan, för mottagandet av nyanlända. Arbetsmarknadsförvaltningen välkomnar därför Stadsrevisionens granskning av stadens mottagande. Förvaltningen anser att granskningen är av extra stor vikt för att kunna följa upp att stadens mottagande av nyanlända sker enligt gällande lagar och uppdrag i budget med tanke på de frekventa förändringarna i lagstiftningen.

Förvaltningen delar Stadsrevisionens bedömning att en övergripande uppföljning och utvärdering av stadens arbete med mottagandet och etableringen av nyanlända skulle ge en samlad bild av stadens mottagande som vore värdefull.

Arbetsmarknadsförvaltningen hade gärna sett att revisionens granskning även omfattat ett jämställdhetsperspektiv på frågan.

Bilaga

1. Revisionsrapport (nr 2/2018) Stadens mottagande av nyanlända.